

REFERAT Socialudvalget 2015 - 2021 d. 16-11-2020

Mødedato Mandag d. 16. november 2020 kl. 16:00

Mødested Laksetorvet, Mødelokale D.2.58 / C.2.25

Indholdsfortegnelse

Dialogmøde med Handicaprådet.....	3
Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. september 2020 på socialudvalgets bevillingsområde.....	4
Udbud af fast, visiteret personbefordring 2021 – serviceniveauer mv.....	8
Lukket.....	12
Status på implementering af Psykiatriplan 2018-2021.....	13
Evalueringsforsøg af frikommunenetværk om flere billige og fleksible boligløsninger.....	17
Anvendelse af Bredgade 8 i Langå som bo- og aktivitetstilbud for borgere med autismespektrumsforstyrrelser.....	20
Orientering om Folketingets Ombudsmands tilsynsbesøg på Specialindsats for Børn & Unge - Mellemvej.....	23
Orientering om Frivilligværkets arbejde.....	25
Ankestyrelsens klagestatistik 1. halvår 2020 for socialområdet.....	26
Lukket.....	30
Orienteringssag fra Iben Sønderup om borgere, der er ramt af hjernerystelse.....	31
Sagsstyringsliste pr. 10. november 2020.....	33
Gensidig orientering.....	34

Punkt 110: Dialogmøde med Handicaprådet

00.22.02-P35-6-17

Resume

Der afholdes årligt et dialogmøde mellem socialudvalget og Handicaprådet. Dagsordenen for mødet er sammensat på baggrund af ønsker fra Handicaprådet og socialudvalget og lægger op til at udvalget og rådet drøfter ønsker til implementering af nye planer på børnehandicapområdet og voksenhandicapområdet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget og Handicaprådet:

1. at emnet på dagsorden for dialogmødet drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Det er på baggrund af ønske fra Handicaprådet besluttet, at der afholdes to årlige dialogmøder mellem socialudvalget og Handicaprådet. Mødet i efteråret 2020 finder sted den 16. november 2020 i mødelokale D2.58 på Laksetorvet. Dialogmødet varer en time.

Socialudvalget ønsker følgende punkter på dagsorden:

1. Velkomst (5 minutter)
2. Status på handicapplanerne efter høring og rammesætning for drøftelserne (10 minutter)
4. Drøftelse af tanker og ønsker i forhold til implementering af handicapplanerne 2020 (30 minutter)
5. Opsamling i plenum (15 minutter)

Endeligt udkast til plan for voksenhandicapområdet og børnehandicapområdet efter høring samt grupper til gruppedrøftelser er vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Endeligt udkast til børnehandicapplan efter høring

Bilag 2 - Endeligt udkast til voksenhandicapplan efter høring

Bilag 3- Grupper til dialogmøde mellem handicapråd og socialudvalget 16. november 2020

Carsten Wulff Hansens oplæg for socialudvalget den 16. november 2020

Punkt 111: Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. september 2020 på socialudvalgets bevillingsområder

00.30.00-S00-19-19

Resume

Forvaltningen har udarbejdet budgetopfølgning for socialområdet pr. 30. september 2020. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat for udgifter inden for servicerammen, indkomstoverførsler og anlæg.

Opfølgningen viser et driftsmæssigt merforbrug på servicerammen på ca. 12,3 mio. kr. i 2020. Når hertil lægges forventet budgetmæssig kompensation for corona-relaterede merudgifter på 4,5 mio. kr. og forventede merindtægter fra særligt dyre enkeltsager på 8 mio. kr. forventes et driftsresultat i balance ved årets udgang.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at budgetopfølgningen godkendes og indarbejdes i den samlede sag, som forelægges byrådet.

Beslutning

Godkendt.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Forventet resultat for serviceudgifter på socialområdet

Coronakrisen har medført driftsmæssige ændringer på socialområdet og deraf følgende merudgifter. I budgetopfølgningen er medregnet de faktiske udgifter/mindreindtægter, der er kendt på nuværende tidspunkt, svarende til ca. 4,5 mio. kr. Der vil senere i år bliver lavet en særskilt sag om kompensation til de områder i kommunen, der har haft corona-relaterede merudgifter/mindreudgifter.

Det forventede driftsresultat for serviceudgifter på socialområdet i 2020 viser pr. 30. september 2020 et resultat i balance med et forventet mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Resultatet består af et merforbrug på børneområdet på 13,1 mio. kr., og et mindreforbrug på voksenområdet på 0,8 mio. kr. Hertil forventes budgetmæssig kompensation for coronarelaterede udgifter på 4,5 mio. kr. og merindtægt fra særligt dyre enkeltsager på ca. 8 mio. kr.

Der er en oparbejdet gæld fra tidligere år på 27,1 mio. kr. Med det forventede resultat reduceres gælden med 0,2 mio. kr. i 2020. Der er i forbindelse med budgetaftalen for 2021-24 afsat 8 mio. kr. årligt i 2021-23 til nedbringelse af gælden på socialområdet. Gælden forventes hermed at være nedbragt til ca. 3 mio. kr. ved udgangen af 2023. Resultatet for 2020 er opsummeret i tabel 1.

Tabel 1: Forventet regnskabsresultat service 2020 (mio. kr.)

Forventet resultat 2020 - forebyggende foranstaltninger til børn og unge (bev. 4.1)	13,1
Forventet resultat 2020 - tilbud til voksne med særlige behov (bev. 4.2)	-0,8
Forventet merindtægt særligt dyre enkeltsager	-8,0
Forventet budgetkompensation for coronarelaterede udgifter	-4,5
Forventet driftsresultat 2020 i alt	-0,2
Overført resultat fra 2019 (bev. 4.1 og 4.2)	27,1
Forventet regnskab 2020	26,9

Note:(-)=mindreforbrug/(+)=merforbrug

Der har været en gennemgående økonomisk opbremsning på området, undtagen på særligt dyre enkeltsager. Denne og sidste budgetopfølgning har således vist, at der trods den økonomiske opbremsning er stigende

merudgifter særligt på børneområdet, især affødt af coronasituationen og som følge af en stor stigning i antallet af og udgifterne til flere nye særligt dyre sager på området.

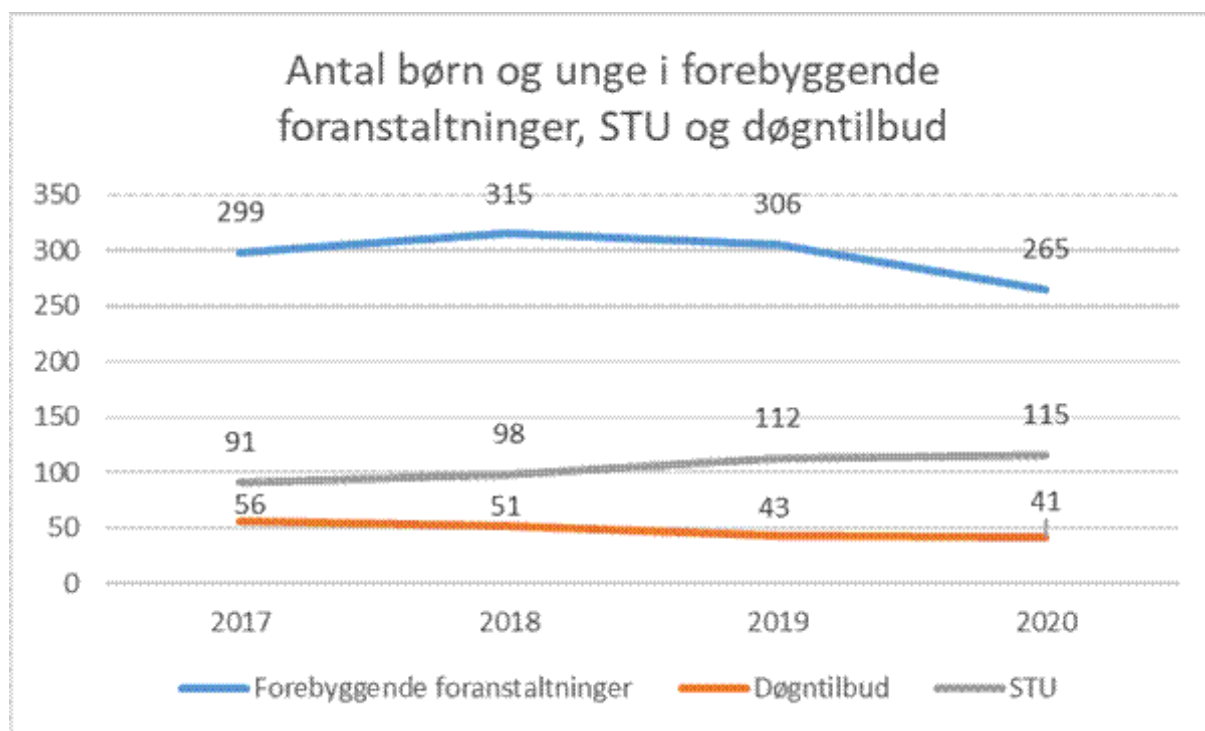
Som følge af tæt økonomiopfølgning og et intensivt arbejde med den byrådsvedtagne handleplan fra 2018, er det lykkedes at bringe økonomien i driftsmæssig balance med et lille mindreforbrug i 2019, hvilket således også forventes i 2020. Arbejdet med handleplanen er nærmere beskrevet i vedlagte bilag til sagen.

Aktivitet og økonomi

Randers Kommune har i en længere årrække haft et stærkt fokus på mestring og forebyggende foranstaltninger for børn ud fra en målsætning om, at børn så vidt muligt skal have hjælp i deres nærmiljø. Dette har i de senere år afspejlet sig i et fald i døgnpladser og indtil 2019 en stigning i antallet af børn og unge, der modtager forebyggende foranstaltninger. Hertil modtager et stigende antal unge en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

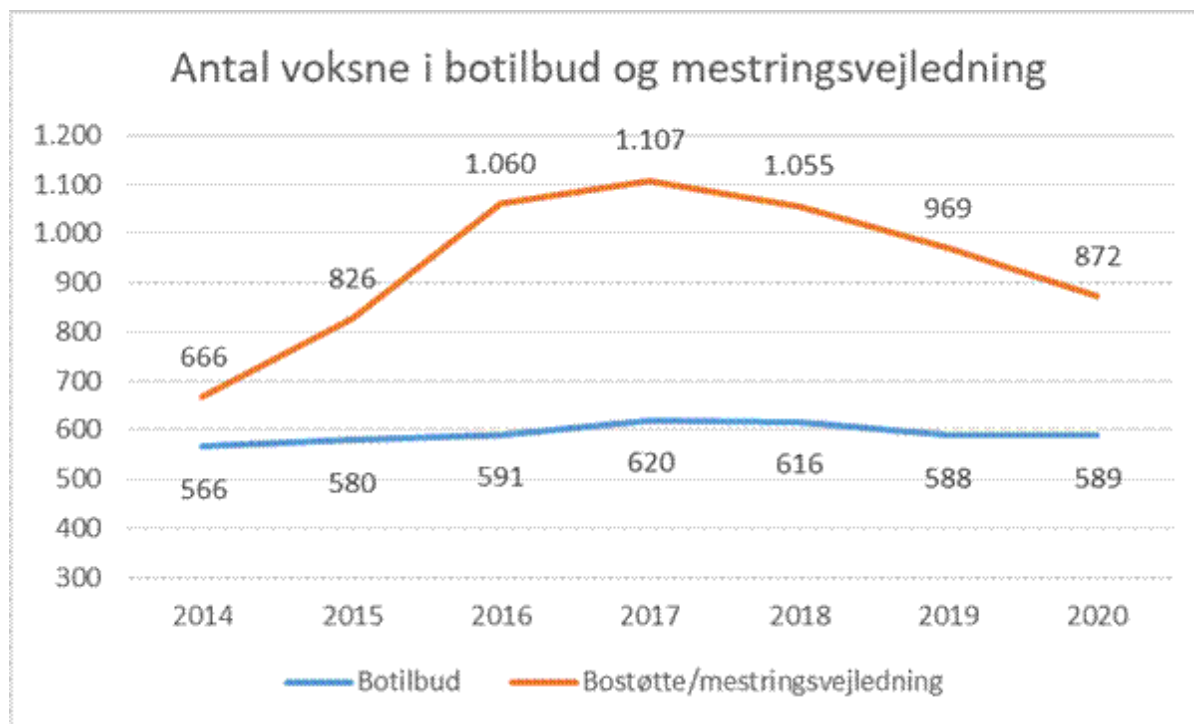
Samlet set modtager flere børn og unge således hjælp inden for budgetrammen i forhold til tidligere, jf. figur 1. Tallene for 2020 skal læses med forbehold for yderligere tilgang til området i sidste kvartal 2020, som ikke er medregnet her. På området for børn og unge blev der ved sidste budgetopfølgning givet en tillægsbevilling til videreførelse af opnormeringen på sagsbehandlingen på myndighedsområdet, der var en del af handleplanen for 2018. Det har været en god investering, hvor der har været mulighed for at komme tættere på sagerne med opfølgning og tilpasning af indsatserne. Det vil være vigtigt at fortsætte, da der fortsat er et stort pres med stigning i gennemsnitsprisen på dyre sager.

Figur 1 Børn og unge i tilbud på socialområdet

På voksenområdet afspejles den økonomiske situation i aktivitetsudviklingen på området, idet der i perioden 2014-2017 var en markant stigning i antallet af borgere i Randers Kommune, der modtog enten mestringsvejledning i deres eget hjem eller et botilbud. I 2016-2018 førte det til store merforbrug på området. Dette er i hhv. 2018 og 2019 nu afløst af et fald i aktiviteten og derved en forbedret økonomisk situation. Udviklingen er illustreret i figur 2. Tallene for 2020 bør læses med forbehold, da det er et aktuelt billede af udviklingen, og der kan ske ændringer i løbet af 4. kvartal 2020.

Figur 2 Voksne i bostøtte (mestringsvejledning) eller botilbud

Det faldende antal borgere i mestringsvejledning i 2018-2019 skal bl.a. ses i lyset af støttemodellen på socialområdet, der blev indført i 2018. Modellen indebærer en mere fleksibel støtte, hvor paletten af støttemuligheder udover mestringsvejledning er gjort bredere f.eks. i form af gruppeforløb samt råd- og vejledningsforløb. Når de mere end 1200 rådgivningsforløb medregnes, har der samlet set været en stigning i antallet af borgere, der får hjælp.

Der var i 2019 et fald i antallet af borgere i botilbud. Foreløbige tal for 2020 tyder på, at antallet bliver stort set det samme som i 2019. Udviklingen skal ses i sammenhæng med, at der som en del af handleplanen på socialområdet har været en særlig tæt opfølgning i forhold til de enkelte borgere i botilbud med henblik på løbende at sikre den bedst mulige sammenhæng mellem den sociale indsats og borgernes aktuelle støttebehov.

Flere særligt dyre enkeltsager

Samtidig med faldende aktivitetstal på voksenområdet ses en stigning i antallet af særligt dyre enkeltsager fra 95 sager i 2017 til 110 sager i 2019. De foreløbige tal for 2020 viser yderligere en stigning til 120 sager i 2020. Selvom niveauet ligger under landsgennemsnittet, lægger det et stort pres på økonomien. I 2017 var der udgifter for 133 mio. kr. til de særligt dyre sager, hvilket i 2019 steg til mere end 150 mio. kr. Foreløbige tal for 2020 viser, at udgiften forventes at stige til over 170 mio. kr. i 2020. Udviklingen er opsummeret i tabel 2.

Tabel 2: Særligt dyre enkeltsager - sagstal og udgifter 2017-2020

Årlig udgift pr. sag	2017	2018	2019	2020
1,0-1,5 mio. kr.	86	77	79	81
1,5-2,0 mio.kr.	9	14	26	31
2,0 mio. kr. -		9	6	8
I alt	95	100	111	120
Udgifter mio. kr. (løbende priser)	133,2	139,6	156,1	172,4

Stigningen i særligt dyre sager på socialområdet skal bl.a. ses i lyset af et stigende antal unge og voksne med psykiske diagnoser, som har brug for støtte og opsyn hele døgnet og flere borgere med kombinerede diagnoser (f.eks. kombineret autisme og ADHD) eller fysisk handicap kombineret med psykisk eller somatisk sygdom. Hertil ses flere domfældte borgere, som vurderes at skulle afsone resten af straffen i et botilbud med meget opsyn og massiv pædagogisk støtte. Der er udarbejdet en analyse af de særligt dyre sager på området for at finde ud af, hvorfor sagerne ender med at have så høje omkostninger og hvordan forløbet har været indtil da, for at se om noget kunne være gjort anderledes. Analysen fremlægges på et kommende socialudvalgsmøde.

Forventet resultat for indkomstoverførsler, ældreboliger og anlæg

På sociale formål (bevilling 4.1) er der i 2020 et budget på 21,2 mio.kr. Med et forventet forbrug på 18,5 mio. kr. forventes i 2020 således et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. Sociale formål vedrører tabt arbejdsfortjeneste, nødvendige merudgifter i forbindelse med børn med handicap, hjemmepasningsordning og særlig transport. I 2020 er budgettet til tabt arbejdsfortjeneste forhøjet fra 18,5 mio. kr. til 21,3 mio. kr., hvilket skal ses i lyset af tidligere års forbrug på 20 mio. kr.

Forbruget forventes at falde lidt i 2020, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med, at der har været et særligt fokus på området i de senere år. Der har bl.a. været ansat en myndighedssagsbehandler særligt til disse sager for en toårig periode. Der blev ved sidste budgetopfølgning givet en negativ tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. på området til forlængelse af dette fokus, idet der herved forventes en tilsvarende besparelse på området.

På merudgiftskompensationer (bevilling 4.2) forventes et merforbrug på 0,4 mio. kr. Udgifterne på dette område vedrører økonomisk kompensation til borgere over 18 år, når de har merudgifter, som følge af en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. lov om social service § 100.

Ældreboliger (bevilling 4.2) forventes at have en mindreindtægt vedr. udlejningsboliger på 0,5 mio. i 2020. Området er derved tæt på balance.

På boligplanen er der fra tidligere år et mindreforbrug på 6,7 mio. kr., hvoraf 6 mio. kr. ved denne budgetopfølgning søges overført til anlæg vedr. boligplanen. Herved tilbagestår et mindreforbrug fra tidligere år på 0,7 mio. kr. Med et forventet forbrug i 2020 på 0,9 mio. kr. forventes derved overført et merforbrug på boligplanen på 0,2 mio. kr. til 2021.

Med den ansøgte tillægsbevilling fra boligplanens driftskonto forventes der på anlæg et driftsmæssigt mindreforbrug i 2020 på 5,6 mio. kr. Når det overførte underskud fra 2019 på 1,2 mio. kr. medregnes, forventes et mindreforbrug på 4,5 mio. kr. at blive overført til 2021.

Det forventede regnskabsresultat på socialområdet er nærmere uddybet i det vedlagte notat til sagsfremstillingen.

Økonomi

Økonomien er beskrevet i sagsfremstillingen og i vedlagte notat.

Bilag

SU - Budgetopfølgning pr. 30 september 2020

Jan Kjeldmanns oplæg for socialudvalget den 16.11.2020

Punkt 112: Udbud af fast, visiteret personbefordring 2021 – serviceniveauer mv.

00.01.00-G01-5-20

Resume

Som en del af Randers Kommunes kommende udbud af fast, visiteret personbefordring præsenteres i sagen forvaltningens forslag til hvilke serviceniveauer, der skal være gældende for kørslen i den kommende kontraktperiode. Forvaltningen har i forbindelse med fastlæggelsen af serviceniveauerne haft fokus på tiltag, som kan sikre fastholdelse af nuværende kvalitet/service til færre udgifter samt tiltag, som kan øge kvalitet/service, uden at udgifterne stiger. For nogle af tiltagenes vedkommende gives leverandørerne bedre vilkår (eksempelvis længere frister for kørselsbestillinger) mod en forventning om, at dette vil kunne afspejle sig positivt i prissætningen. Det kan ikke på forhånd vurderes om/i hvilket omfang det i praksis vil være tilfældet.

Forvaltningen følger desuden i sagen op på en række temaer, som blev rejst på byrådets temamøde om befordringsområdet d. 3. september 2020, herunder mulighederne for at fremme alternative kørselsordninger, antallet af/størrelsen på delaftaler i udbuddet, vognes ankomsttider på institutionerne sammenholdt med personalets mødetider samt fordele/ulempen ved kort/længere kontraktlængde.

Ligeledes beskrives i sagen de overvejelser, som forvaltningen har gjort sig i forbindelse med at indarbejde bæredygtighed som en del af det kommende udbud, herunder konkrete forslag til udbudsmaterialet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via omsorgsudvalget, skole- og uddannelsesudvalget, socialudvalget og økonomiudvalget,

1. at forslag til serviceniveauer ifm. udbud af fast, visiteret personbefordring i Randers Kommune godkendes.
2. at forvaltningens opsamling på byrådets temamøde om befordringsområdet d. 3. september 2020 tages til efterretning.
3. at forvaltningens overvejelser om bæredygtighed som en del af det kommende udbud tages til efterretning.

Beslutning fra Omsorgsudvalget, 12. november 2020, pkt. 94:

Beslutning

1. at indstilles godkendt med 2 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Kasper Fuhr Christensen. Ellen Petersen og Fatma Cetinkaya tog forbehold.

2. og 3. at indstilles taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Randers Kommunes nuværende kontrakter på visiteret personbefordring udløber d. 30. september 2021 (den nuværende kontrakt er forlænget med to måneder fra 31. juli 2021). Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet forslag til udbudsmateriale for et kommende genudbud af kontrakterne. Det konkrete forslag til udbudsmateriale behandles i særskilt sag på lukket dagsorden til samme møde.

I denne sag beskrives forvaltningens forslag til de serviceniveauer for befordring af borgere omfattet af udbuddet, som skal være gældende i den kommende kontraktperiode, og som er indarbejdet i det samlede forslag til udbudsmateriale.

Efterfølgende samles i sagen op på en række temaer, som blev rejst på byrådets temamøde om befordringsområdet d. 3. september 2020.

Afslutningsvist beskrives de overvejelser, som forvaltningen har gjort i forbindelse med at indarbejde bæredygtighed som en del af det kommende udbud, herunder konkrete forslag til udbudsmaterialet.

Forslaget til udbudsmateriale, herunder de foreslåede serviceniveauer, har været sendt i høring i handicaprådet og ældrerådet, og forvaltningen har i den forbindelse deltaget på rådernes møder i september/oktober. Begge råd har taget materialet til efterretning og har valgt ikke at afgive høringssvar.

Udbuddets baggrund/genstand

Kommunens samlede befordringsområde består dels af den visiterede personbefordring (udføres som specialkørsel) samt kollektiv trafik, herunder skolebuskørslen.

Den visiterede personbefordring er organiseret omkring et central kørselskontor, som er placeret i økonomiafdelingen og består af *fast (rutebaseret) kørsel* og *variabel kørsel*. Kørselskontoret er indgang og omdrejningspunkt for al visiteret personbefordring i Randers Kommune. I 2012 gennemførte kommunen for første gang et samlet, koordineret udbud af kommunens visiterede personbefordring på tværs af forvaltningerne. Det seneste udbud blev gennemført i 2017 og danner grundlag for den nuværende kontrakt på området.

Udførslen af den faste, visiterede personbefordring - samt dele af den variable personbefordring - er i dag baseret på i alt 11 delkontrakter, fordelt på fire forskellige private leverandører af befordring. Leverandørerne udfører kørslen ud fra de krav, som kommunen har fastlagt i disse kontrakter. Det er disse 11 delkontrakter, som udløber d. 30. september 2021, og som dermed skal genudbydes.

I arbejdet med udbudsmaterialet har forvaltningen haft stort fokus på at sikre fastholdelse af nuværende kvalitet/service til færre udgifter samt tiltag, der kan øge kvalitet/service uden at udgifterne stiger.

Som en del af forberedelserne til udbuddet er gennemført en intern analyse af mulige effektiviseringstiltag med afsæt i tidligere erfaringer og analyser samt inputs fra interne og eksterne parter, herunder leverandører på markedet, institutioner omfattet af den nuværende kontrakt, ældre-, handicap- og udsatterådet samt brancheorganisationen Dansk Person Transport. På byrådets temamøde d. 3. september 2020 blev fokusområder desuden gennemgået og drøftet med de deltagende byrådsmedlemmer. Resultaterne af det forberedende arbejde er afspejlet i forslaget til udbudsmateriale, herunder i forslag til serviceniveauer.

Der er herudover gennemført en offentlig markedshøring af udvalgte elementer fra udbudsmaterialet. Der blev her modtaget i alt fire høringssvar fra leverandører. Sideløbende har udvalgte dele af udbudsmaterialet været sendt til kommentering hos de institutioner, som er omfattet af udbuddet. Der blev modtaget i alt fem tilbagemeldinger fra institutionerne med kommentarer til materialet.

Serviceniveauer for befordring af borgere omfattet af udbuddet

I vedlagte bilag 1 gennemgås de elementer fra forslag til udbudsmateriale, som vedrører serviceniveauet for befordringen af borgere, som er omfattet af udbuddet - blandt andet maksimale køretider, ventetider, afbestillingsfrister mv. For hvert element er det beskrevet, om der er foretaget justeringer af serviceniveauet sammenlignet med den nuværende kontrakt.

Opsamling på byrådets temamøde om befordringsområdet d. 3. september 2020

På byrådets temamøde d. 3. september 2020 blev fokusområder fra udbuddet gennemgået og drøftet med de deltagende byrådsmedlemmer. På temamødet blev rejst en række temaer, som forvaltningen efterfølgende har fulgt op på:

1. **Alternative kørselsordninger** - mulighederne for at fremme alternative kørselsordninger, herunder fx samkørsel mellem forældre og lignende - hvad gør forvaltningen i dag, og hvilke muligheder og udfordringer ses ved alternativer til lukket personbefordring, herunder juridiske opmærksomhedspunkter?
2. **Antallet af/størrelsen på delaftaler** - betydningen af færre/større delaftaler end nuværende kontrakt for kommunens sårbarhed ifm. konkurser og for mindre lokale leverandørers muligheder for at afgive tilbud?

3. **Vognes ankomsttider på institutionerne** - hvordan sikres det, at vognenes ankomsttider på institutionerne er i overensstemmelse med personalets mødetider, så institutionen er åben, når vognene ankommer?
4. **Fastlæggelse af kontraktlængde** - fordele/ulempes ved kort/længere kontraktlængde, herunder med/uden optionsår?

Forvaltningens bemærkninger til de fire temaer fremgår af vedlagte bilag 2.

Overvejelser og forslag i relation til bæredygtighed

Med Randers Kommunes deltagelse i det danske klimaprojekt DK2020 er det målsætningen, at der opnås en 70 % CO₂-reduktion senest i 2030 og total CO₂-neutralitet senest i 2050.

Person- og lastbiltransport står samlet set for over en tredjedel af Danmarks samlede CO₂-udledning, og Klimarådet har i rapporten "Omstilling frem mod 2030" fra juni 2017 vurderet, at 2050-målet efter alt at dømme vil indebære en praktisk talt helt fossilfri persontransport.

Særligt elbiler er relevante i den sammenhæng, idet elbiler - ud fra et klimasynspunkt - er mere attraktive end diesel- og benzinbiler men også end brint- og hybridbiler.

Derfor er det naturligt at overveje hvilke tiltag omkring bæredygtighed - og bæredygtige drivmidler - som eventuelt kan være relevante i forbindelse med det kommende udbud af fast, visiteret personbefordring.

Forvaltningen har i den forbindelse forsøgt at afdække muligheder og barrierer for krav og tiltag i relation til bæredygtighed i forbindelse med udbuddet.

Forvaltningen har endnu ikke set eksempler på andre kommuner, som stiller krav om emissionsfri vogne eller bæredygtige drivmidler i udbud af personbefordring, mens trafiksselskaberne indtil videre på forsøgsbasis har udbudt enkelte "nulemissionsvogne" i forbindelse med deres seneste udbud af flexkørsel - der er dog her kun tale om personbiler. Priserne for disse nulemissionsvogne ligger også umiddelbart højere end tilsvarende personbiler på fossilbrændstof - hos Midttrafik er prisforskellen cirka 12 %.

Samlet set er rækkevidden på de el-minibusser, som bilimportørerne i dag kan tilbyde - eller er på vej til at tilbyde - fortsat meget lav, mens opladningstiderne også er i den høje ende sammenlignet med vogne på fossilbrændstof. En fuld opladning vil typisk tage omkring 1 time med en hurtig-ladestander. Det vurderes ligeledes, at den nuværende infrastruktur i form af ladestanderkapacitet i Randers Kommune ikke er tilstrækkelig.

Brancheorganisationen Dansk Person Transport vurderer også, at markedet fortsat er umodent. Og ud fra brancheorganisationens kendskab har kun én privat operatør (beliggende i hovedstadsområdet) af egen drift sat en el-liftbil i drift på forsøgsbasis med henblik på at høste erfaringer.

Samlet set er det forvaltningens vurdering, at markedet for persontransport (personbiler/minibusser) med bæredygtige drivmidler fortsat er umodent, ligesom leverandørerne i markedet reelt ikke ville kunne tilbyde en sådan løsning, hvis kommunen stillede krav herom på nuværende tidspunkt. Det er på den baggrund heller ikke muligt at vurdere, hvad en eventuel merpris ville være ved et sådant krav.

Forvaltningen vurderer ikke det er relevant at indarbejde en mulighed for indfasning - eksempelvis krav om, at en vis andel af nulemissionsvogne først træder i kraft et stykke inde i kontraktperioden. Det skyldes, at et sådant krav ville introducere en væsentlig usikkerhed for leverandørerne i forbindelse med deres tilbudsgivning og prissætning, som vil resultere i højere priser på kørslen. Samtidigt kan det fra dialogen med markedet oplyses, at leverandørerne typisk anskaffer/leaser ny vognpark til kontraktstart, hvilket i så fald kan gøre det dyrt for en leverandør at skulle udskifte vogne undervejs i kontraktperioden.

Forvaltningen vurderer samtidigt, at det til efterfølgende udbud vil være muligt at stille krav til nulemissionsvogne, da det er forventningen, at markedet for nulemissions-mini-/liftbusser til persontransport samt den nødvendige ladestanderkapacitet til den tid vil være modent. Samtidigt vurderes det, at kommunen i den kommende kontraktperiode automatisk vil få gavn af den udvikling, som vil ske på markedet de kommende år i takt med, at andre kommuner og ikke mindst trafiksselskaberne sandsynligvis begynder løbende at stille strengere krav på området.

Der er på ovenstående baggrund ikke stillet krav til bæredygtige drivmidler i det foreliggende forslag til udbudsmateriale.

I stedet er der i udbudsmaterialet (udbudsbetingelserne) indarbejdet et signal til markedet om, at Randers Kommune prioriterer bæredygtighed meget højt, og at man via kommunens kørselskontor løbende ønsker at have en dialog med kommende leverandører om emnet. I den forbindelse anmodes tilbudsgiverne om, som en del af tilbuddet, at redegøre for de eventuelle bæredygtighedstiltag, som tilbudsgiverne i dag arbejder med, og hvilke planer og ambitioner tilbudsgiverne har i løbet af kontraktperioden med hensyn til løbende at øge bæredygtighedsgraden og minimere miljøpåvirkningen ved udførelse af kontrakten. Samtidigt er der i rammekontrakten tilføjet forslag til en opfordring til leverandørerne om generel minimering af miljøpåvirkningen ved udførelse af kørslen og til at overholde UN Global Compact's principper vedrørende miljø. Herudover foreslås det at stille en række andre krav, som skal understøtte, at kontrakten udføres så bæredygtigt og miljøvenligt som muligt, herunder krav vedrørende vognes euronorm (fastsætter grænserne på vognens udledning af forurenende stoffer) og tomgangskørsel samt en prismodel, som indebærer et incitament til, at leverandørerne ruteoptimerer - et forhold der i sig selv tilskynder til kortest mulige køreture og så meget samkørsel som muligt og dermed alt andet lige færre kørte kilometer på vejene.

I notatet til den særskilte sag om det konkrete forslag til udbudsmateriale (lukket dagsordenspunkt, som behandles på samme møde som nærværende sag) er de konkrete forslag vedrørende bæredygtighed og miljø beskrevet (afsnittet "Gennemgang af bilag").

Økonomi

Det er uklart i hvilket omfang situationen omkring COVID-19 har påvirket markedet for visiteret personbefordring og dermed også for priserne på kommunal befordring. Dette kan betyde, at en fastholdelse af det nuværende serviceniveau potentielt kan blive dyrere i en ny kontraktperiode.

Der har i udarbejdelsen af forslag til udbudsmateriale, herunder forslag til serviceniveauer, været fokus på tiltag, som kan sikre fastholdelse af nuværende kvalitet/service til færre udgifter samt tiltag, som kan øge kvalitet/service, uden at udgifterne stiger. For nogle af tiltagenes vedkommende gives leverandørerne bedre vilkår mod en forventning om, at dette vil kunne afspejle sig positivt i prissætningen. Det kan ikke på forhånd vurderes om/i hvilket omfang det i praksis vil være tilfældet.

Udgangspunktet har været at sikre, at det afsatte budget til befordringsområdet kan overholdes.

Videre proces

Udbuds- og implementeringsprocessen forventes at følge nedenstående overordnede tids- og aktivitetsplan:

Tidspunkt	Aktivitet
November-december 2020	Politisk behandling af forslag til udbudsmateriale, herunder serviceniveauer
Januar 2021	Offentliggørelse af udbudsmateriale
Februar 2021	Tilbudsfrist
Marts 2021	Resultat af tilbudsevaluering
April 2021	Orientering af byrådet om evalueringsproces og resultat af tilbudsevaluering
Maj 2021	Kontraktindgåelse
Maj-september 2021	Implementering af nye kontrakter
1. oktober 2021	Kontraktstart

Bilag

Bilag 1 - Servicenniveauer ifm. udbud af fast, visiteret personbefordring 2021

Bilag 2 - Opsamling på byrådets temamøde d. 3. september 2020

Punkt 113: Lukket

00.01.00-G01-5-20

Punkt 114: Status på implementering af Psykiatriplan 2018-2021

27.03.00-P16-1-20

Resume

Byrådet vedtog den 14. maj 2018 Psykiatriplan 2018-2021 for Randers Kommune. Psykiatriplanen rummer 8 indsatsområder, som udmønter planens strategigrundlag i praksis. Sagen indeholder den årlige orientering om status til socialudvalget samt godkendelse af, at arbejdet med at implementere Psykiatriplanen 2018-2021 fortsættes.

I det andet år efter vedtagelsen af Psykiatriplanen har der været fremdrift i arbejdet på alle 8 indsatsområder. Særligt inden for områderne: 'Stærk Recovery-orientering', 'Fokus på overgange og brobygning' samt 'Flere Peer-medarbejdere' har der været stor aktivitet. Hvor dele af arbejdet har haft karakter af konsolidering og overgang til drift, har andre dele været karakteriseret ved igangsættelse af yderligere prøvehandlinger og udviklingstiltag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget:

1. at orienteringen om status på implementering af Psykiatriplan 2018-2021 tages til efterretning
2. at udvalget godkender, at arbejdet med at implementere Psykiatriplanen 2018-2021 fortsættes

Beslutning

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt med 4 stemmer. Kasper Fuhr Christensen undlod at stemme.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Som videreudvikling af Randers Kommunes første psykiatriplan fra 2013 vedtog byrådet den 14. maj 2018 en ny psykiatriplan - Psykiatriplan 2018-2021 (sag nr. 282). Målgruppen er voksne borgere 18 år+ med psykisk sygdom og psykisk sårbarhed. Psykiatriplanen understøtter visionerne i "Politik for borgere med særlige behov" og er en rammeplan. Den angiver retningen for med hvad og hvordan, Randers Kommune i løbet af den fireårige periode skal arbejde indenfor det socialpsykiatriske område.

Psykiatriplanen sorterer under socialchefen og centerlederen for Center for Psykiatri, mens det daglige arbejde er forankret hos centerlederen og ledergruppen for Center for Psykiatri, som tilsammen udgør implementeringsgruppen. En række andre kommunale aktører har derudover andel i implementeringen, f.eks. Jobcenter Randers, Rusmiddelcenter Randers, Sundhed samt Sundhedscenter Randers. Organiseringen afspejler derfor et fælles ansvar for implementeringen, bl.a. ved at der er nedsat en tværsektoriel følgegruppe med repræsentanter fra de forskellige kommunale forvaltninger, regionpsykiatrien samt medarbejdere og borgere. I efteråret 2020 pågår der et arbejde i implementeringsgruppen i forhold til at optimere følgegruppens virke, herunder hvordan værdien heraf kan øges yderligere.

Status på arbejdet med de 8 indsatsområder

Psykiatriplanen udmøntes ved implementering af 8 indsatsområder:

- 1) Stærk recovery-orientering
- 2) Flere i job eller uddannelse
- 3) Sundhed for alle
- 4) Øget samarbejde med pårørende og netværk
- 5) Implementering af tilbudsmodel
- 6) Fokus på overgange og brobygning
- 7) Mere samarbejde med frivillige og frivillighed
- 8) Flere peer-medarbejdere

Hvert indsatsområde består af underliggende tiltag og aktiviteter, hvis status beskrives i de følgende afsnit. Der er i det 2. år i implementeringen blevet arbejdet målrettet og iværksat konkrete tiltag og samarbejder indenfor alle planens 8 indsatsområder. En del af implementeringen er karakteriseret ved konsolidering og overgang til

drift, mens andre dele er karakteriseret ved udviklingstiltag og prøvehandlinger. Tilsammen virkeliggør indsatsområderne strategigrundlaget om at "føre en helhedsorienteret socialpsykiatrisk indsats, hvor psykisk sårbare borgere udvikler sig". Dette sker ud fra principperne om recovery, helhedsorientering, inddragelse af netværk samt støtte efter borgernes aktuelle behov og værdierne om ligestilling, ordentlighed og åbenhed.

1) Stærk recovery-orientering

Indsatsområdet skal medføre, at flere borgere oplever at blive understøttet i deres individuelle recoveryproces. Som følge af det nu afsluttede projekt "Ligestillet støtte - en vej til recovery" er Recoveryskolen nu idriftsat med forankring i Psykiatriens Hus. Skolen afspejler recovery-principper og recovery-værdier i alle aspekter af sit virke, ligesom disse skinner igennem i alt trykt materiale såvel som i sprogbrug, co-produktion, indretning og i selve undervisningen ved at gøre det muligt for mennesker med f.eks. kognitive udfordringer at kunne deltage i undervisningen.

Der udbydes nye kursusprogrammer forår og efterår, som er åbne for alle med interesse for, eller erfaring med recovery. Endvidere deltager løbende borgere og personale fra de 4 støttecentre, hvilket prioriteres i forbindelse med den generelle kompetenceudvikling. Om aktiviteten i Psykiatriens Hus viser en opgørelse, at 535 borgere har mødt minimum én gang til en aktivitet i huset indenfor 2. halvår 2019. I denne periode har 110 borgere endvidere deltaget i et af de 23 udbudte kurser.

I regi af recovery-området deltager Center for Psykiatri endvidere i et partnerskabsprojekt ved navn: "Strategisk omlægning til recovery-orientering: Fælles mål - individuelle veje. Randers styrker rehabilitering og recovery". Her samarbejdes med blandt andre Socialstyrelsen, hvorfra der er tildelt bevilling til projektets gennemførelse i Randers Kommune samt 4 andre kommuner. Partnerskabsprojektet løber fra d. 1. januar 2020 til d. 30. september 2020 og spiller tæt sammen med de øvrige indsatsområder i Psykiatriplanen. I regi af projektet arbejdes der bl.a. med implementering og videreudvikling af rehabilitering og recoveryorientering i Center for Psykiatri samt hos samarbejdspartnere på tværs af kommunens forvaltningsområder. Projektet har en særskilt implementeringsgruppe, som løbende igangsætter og følger fremdriften på aktiviteterne, som bl.a. omfatter indsatser og samarbejde med Sundhedscenter Randers, Jobcenter Randers/UUR samt Familieafdelingen/UngeCenteret.

2) Flere i job eller uddannelse

Indsatsområdet skal medføre, at flere borgere nærmer sig eller kommer i uddannelse eller beskæftigelse. Siden vedtagelsen af Psykiatriplanen er der løbene blevet arbejdet med at styrke den relationelle koordinering mellem socialområdet og arbejdsmarkedsområdet. Dette har til formål at understøtte en større helhedsorientering af indsatsen overfor borgere, der er ledige og har sociale- og psykiske udfordringer. I forlængelse heraf er der i medio 2020 gennemført en undersøgelse af den relationelle kapacitet, som kortlægger samarbejdet henholdsvis indenfor samt imellem Center for Psykiatri, Udviklingshuset og Center for Socialt Udsatte. Besvarelsene fra undersøgelsen konkluderer, at der fra årene 2018 til 2020 har været et øget samarbejde bl.a. indenfor Center for Psykiatri, som særligt afspejles hos myndighedsfunktionen og mestringsvejledningen. Årsagen til, at disse afdelinger vurderes højt på samarbejde, forventes at skyldes den mere tværgående funktion i opgaveporteføljen, hvorimod eksempelvis botilbuddene ikke har samme grad af samarbejde, eftersom størstedelen af beboerne er modtagere af førtidspension.

Center for Psykiatri, Udviklingshuset og Center for Socialt Udsatte fortsætter samarbejdet om udvikling af prøvehandlinger, herunder tilstedeværelse af en jobkonsulent fra jobcenteret i de fremskudte rådgivninger i Center for Psykiatri og Center for Socialt Udsatte. Ligeledes deltager en gæstelærer fra jobcenteret i gruppeforløbet "Social og personlig mestring" hos Recoveryskolen. I tillæg hertil er det målrettede kursus "Unge på vej" på Recoveryskolen fortsat ind 2020. Kurset er et led i udbygningen af samarbejdet mellem Uddannelseshuset og Center for Psykiatri om sammentænkning og koordinering omkring u-visitede tilbud for unge med psykisk sårbarhed, som har brug for en delvis koordineret indsats.

3) Sundhed for alle

Indsatsområdet har til formål at understøtte en løbende forbedring af borgernes sundhedstilstand. Som følge heraf har borgere tilknyttet mestringsvejledning og støttecentre på psykiatriområdet mulighed for støtte og ledsagelse til praktiserende læge, hospital, Sundhedscenter Randers mv. i forhold til tidlig opsporing af tegn på kronisk sygdom. Endvidere er der som følge af coronakrisen pågået et øget samarbejde omkring hjemmebesøg på boområdet, hvor lægerne kommer ud lokalt frem for at en beboer skal møde fysisk op hos lægen m.v. Der er positive erfaringer med ordningen, hvorfor der er fokus på så vidt muligt at få idriftsat denne praksis.

Som en del af brobygningen til sundhedsområdet er der endvidere bevilget penge til et tværgående projekt om tidlig opsporing af diabetes bl.a. for borgere på psykiatri- og udsatteområdet ansøgt af Sundhedscenter Randers, hvor der er ansat en sygeplejerske med fremskudt funktion i Psykiatriens Hus med henblik på at lave screeninger for diabetes og opfølgende sundhedssamtaler. Projektet er endvidere ved at blive udrullet til støttecentre. Der er etableret kontakt til mange borgere i forbindelse med den tidlige opsporing af diabetes, og der er flere lignende initiativer på vej, herunder et fokus på screening af cancer.

Center for Psykiatri prioriterer fortsat den løbende deltagelse i klyngesamarbejdet (Randers klyngen) med Favrskov-, Syddjurs- og Norddjurs kommuner, de praktiserende læger samt Regionshospitalet Randers og Regionspsykiatrien Randers.

Det er bl.a. i regi heraf at de såkaldte laboratorier med temaerne: "Forebyggelse af akutte indlæggelser i psykiatrien" samt "Den gode udskrivelse i psykiatrien med fokus på rehabilitering" nu er implementeret og overgået til drift.

4) Øget samarbejde med pårørende og netværk

Center for Psykiatri har løbende strategiske drøftelser af indsatsen for og samarbejdet med pårørende, herunder med SINDS pårørenderådgivning. Medio 2020 er det besluttet at igangsætte nye prøvehandlinger, som skal fokusere på pårørendeområdet. Dette omfatter bl.a. pårørendesamtaler på individuelt plan i den fremskudte rådgivningsenhed samt en interviewindsats, som skal afdække og videreudvikle Center for Psykiatriens samarbejde med pårørende.

Der er under dette indsatsområde et fokus på, at der løbende udbydes tilbud til pårørende af Randers Kommune, og at der i samarbejdet med borgerne er en fælles tilgang til samarbejdet med pårørende og netværk. I den forbindelse kan pårørende frit benytte de mange kursustilbud hos Recoveryskolen, ligesom de er velkomne til de åbne arrangementer i Psykiatriens Hus. Endelig henviser Center til Psykiatri løbende til pårørenderådgivning, hvor der er mulighed for individuelle samtaler samt deltagelse i temaarrangementer og undervisning.

5) Implementering af tilbudsmodel

Dette indsatsområde er nu færdigimplementeret, og der er i forbindelse hermed idriftsat en model med en bred vifte af støttetilbud, som understøtter recovery-orienteringen i Center for Psykiatri. Det fysiske støttepunkt med fremskudt rådgivning har til huse på Gl. Hadsundvej 1 og har åbent tirsdag og torsdag og derudover telefonrådgivning 2 gange ugentlig. Bemandingen hos fremskudt rådgivning består af forskellige fagligheder: Peer, myndighedsrådgiver og mestringsvejleder. Alle medarbejdere udgør tilsammen et team, hvor der holdes selvstændige teammøder og gives supervision. Antallet af henvendelser følges løbende for at sikre kort ventetid og tilgængelighed for de fremmødte borgere. Medio 2020 har der i alt været 62 borgere i uvisiterede råd og vejledningsforløb (§85), som alle er blevet tilbudt onlinestøtte (skype) og telefonsamtaler som følge af Covid-19-situationen. Endvidere er der etableret en månedlig tolkebistand på baggrund af et voksende behov herfor.

Den fremskudte rådgivning fungerer også som et drifts- og styringsredskab for ledelsen i centeret. Der er et løbende fokus på at anvende tilbud om fremskudt rådgivning med henblik på at henvise til de individuelle råd- og vejledningsforløb.

Råd- og vejledningsforløbene er ligeledes idriftsat og bliver løbende udviklet. Tilbud lukker op og i alt efter, hvad borgerne efterspørger. Der er etableret både gruppeforløb og individuelle forløb. Individuelle forløb leveres af mestringsvejledere og af aktivitetsmedarbejdere. Der er fokus på forebyggelse og det at knytte an til Psykiatriens Hus. Der ses en øget tilgang af borgere til de u-visiterede tilbud og samtidig en faldende tilgang til mestringsvejledning. Tilgangen er størst til de individuelle samtaler. For alle disse u-visiterede forløb er der udarbejdet ydelsesbeskrivelser. Der laves en borgerplan med udgangspunkt i borgerens ønske for at have et mål med hvert forløb.

6) Fokus på overgange og brobygning

Indsatsområdet har til formål at understøtte, at borgerne oplever sammenhæng i overgange indenfor og fra og til psykiatriområdet i Randers Kommune.

Under laboratorium 14 "Forebyggelse af akutte indlæggelser i psykiatrien" er prøvehandlingen med fremskudt medarbejder i overgangen fra Akutmodtagelsen i Regionshospitalet Randers til socialpsykiatrien nu afsluttet med stor succes og er idriftsat i Randers Kommune.

For at sikre gode overgange sker der en løbende vidensdeling mellem socialpsykiatrien og samarbejdspartnere. Det indebærer casemøder med Regionspsykiatrien Randers, casemøder med Jobcenter Randers samt samarbejdsmøder med Sundhed og Omsorg i fællesskab med Center for Voksenhandicap. Derudover er der et tæt samarbejde på alle ledelsesniveauer med Center for Socialt Udsatte. Endelig deltager centerleder for Center for Psykiatri i styregruppen for samarbejdet med provstierne i Randers Kommune. Der arbejdes som led i brobygningen løbende på at udbrede fælles værdier og sprog i relation til alle indsatsområderne i psykiatriplanen. Dette kommer bl.a. til udtryk som et gennemgående tema hos de forskellige implementeringsgrupper lokalt samt på tværs, hvor eksempelvis botilbuddene og regionspsykiatrien samarbejder om fælles sprog, undervisning og supervision, hvilket har til formål at styrke samarbejdet omkring konkrete borgerforløb.

7) Mere samarbejde med frivillige og frivillighed

Indsatsområdet skal medføre, at borgerne har sociale relationer og netværk og deltager i samfundslivet. Indsatsen har to vinkler: Dels at psykisk sårbare borgere motiveres til og støttes i selv at være frivillig, dels at

borgere fra civilsamfundet bidrager med en frivillig indsats på psykiatriområdet. Randers Kommune har derfor en interesse i at fastholde og udvikle samarbejdet med frivillige foreninger, heriblandt Frivilligværket, Landsforeningen SPOR, SIND, Psykisk Sårbare Randers, Bedre Psykiatri og Sociale Aktiviteter og Motion (SAM).

Som følge heraf afholdes der løbende samarbejds møder med de frivillige foreninger, som bliver orienteret om nye tiltag og emner i kommunen, ligesom kommunen bliver opdateret på, hvad der rører sig i foreningerne. Her kan foreningerne også blive inviteret til at deltage i relevante arbejdsgrupper i regi af kommunen. Her samarbejdes der også omkring afholdelse af diverse arrangementer såsom 'Sindets Dag', der afholdes i oktober 2020.

I relation til frivillighed fungerer den fremskudte rådgivning i Center for Psykiatri som vidensbank. De har overblik over frivillige tilbud og inviterer løbende repræsentanter for nye tilbud til samarbejds møde for at afklare muligheder for, hvordan psykisk sårbare borgere bedst kan benytte tilbuddet. Fremskudt rådgivning udvider løbende kendskabet til de frivillige organisationer og henviser borgere hertil.

8) Flere peer-medarbejdere

Indsatsområdet skal medføre, at borgerne oplever at peer-medarbejderne understøtter og bidrager til kvaliteten af ydelser på psykiatriområdet og den enkelte borgers egen recovery-proces. Strategien for uddannelse af peers er udarbejdet og nu i anvendelse. Uddannelsen udbydes af Recovery skolen i samarbejde med Region Midt. Der er optag 2 gange årligt. Uddannelsen er delt i en grunduddannelse og en overbygning, som man kan tage, hvis man vil være underviser på Recovery skolen. Der er pr. 3. kvartal 2020 blevet uddannet i alt 80 peers.

Bevillingen fra Socialstyrelsen til partnerskabsprojektet, som er nærmere beskrevet under indsatsområde 1, vil ligeledes indgå i arbejdet med at ansætte peers i Center for Psykiatri. Dette indebærer også, at andre fagområder så som Jobcenteret, Sundhedscenter Randers og Familieafdelingen uddanner og ansætter peers til udbredelse af recovery-orienteringen. Som følge heraf er der bl.a. etableret peer-teams på bostederne, på tværs af psykiatri og jobcenter/UUR samt på tværs af psykiatri og ungecenteret.

Center for Psykiatri har i maj 2020 ansat 5 lønnede peer-medarbejdere udgørende tilsammen 2,8 fuldtidsårsværk. Peer-medarbejderne har funktioner fordelt i Psykiatriens Hus, Recovery skolen og i den fremskudte rådgivning. Som et nyt initiativ er der fra 2020 ligeledes blevet tilført peer-uddannede praktikanter på botilbuddene, herunder til botilbuddet Paderuphus.

Økonomi

Implementeringen af Psykiatriplanen sker inden for de eksisterende økonomiske rammer hos de involverede aktører på psykiatriområdet.

Videre proces

Sagen fremlægges til orientering i Handicaprådet den d. 2. december 2020 samt i Udsatterådet ligeledes d. 2. september 2020.

Bilag

Psykiatriplan_2018-2021

Punkt 115: Evaluering af frikommuneforsøg af frikommunenetværk om flere billige og fleksible boligløsninger

03.00.00-P20-1-16

Resume

Frikommunenetværket om flere billige og fleksible boligløsninger har evalueret deres frikommuneforsøg. Netværket består af kommunerne: København, Aarhus, Randers, Roskilde, Høje Tåstrup og Favrskov. Evalueringen falder i en generel del, der omhandler ansøgningsprocessen, og en mere specifik del, hvor de få forsøg, der er blev gennemført, er gennemgået.

Randers Kommune har været med i forsøget vedrørende "Udslusning for en udvidet målgruppe, med mulighed for at anvende både familie, ungdoms- og ældreboliger til formålet."

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via socialudvalget og økonomiudvalget

1. at evalueringsrapporten godkendes.

Beslutning

Sendes videre uden indstilling.

Aftalt at forvaltningen laver et notat om, hvad en godkendelse af evalueringsrapporten indebærer, og at notatet ledsager sagen videre til økonomiudvalget og byrådet.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Frikommunenetværket om flere billige og fleksible boligløsninger har evalueret deres frikommuneforsøg. Evalueringen og bilag er vedlagt. Netværket består af kommunerne: København, Aarhus, Randers, Roskilde, Høje Tåstrup og Favrskov. Evalueringen falder i en generel del, der omhandler ansøgningsprocessen, og en mere specifik del, hvor de få forsøg, der er blev gennemført, er gennemgået.

Ansøgningsproces

Udgangspunktet for netværket var, at man kunne konstatere, at der var en del borgere, der fik det sværere ved at komme ind på boligmarkedet, og som også have svært ved at matche huslejeniveauet selv i de almene boliger. Samtidig kunne man også konstatere, at bygningsreglementet stedse blev udbygget, med dyrere byggeri til følge.

Netværket søgte derfor i første runde om tiltag, som kunne øge tilgængeligheden på boligmarkedet. Der var tale om midlertidige boliger, midlertidige lejetilskud, midlertidige lejekontrakter samt forslag til billigere byggeri. Ansøgningerne som alle blev afvist, havde den udfordring, at for at problemstillingerne kunne løses, var det ikke nok at ændre en enkelt paragraf i boliglovgivningen. Det krævede en del lovændringer på tværs af ministerierne.

Konsekvensen af ovenstående var, at ansøgningerne i runde 2 og 3 i langt højere grad omhandlede eksisterende ordninger, hvor man prøvede at udvide målgruppe, tidsperiode eller lignende.

Det har også desuden været kendetegnede for forsøgene, at hvis der heri blev foreslået tiltag, som var forholdsvis enkle at lave og åbenbart logiske, så har Folketinget ikke ventet med at lovgive til efter frikommuneforsøget var overstået, men man har på disse områder været meget hurtige til at prøve at løse konkrete problemer på boligområdet.

I perioden er følgende lovændringer foretaget, som af samme grund ikke har udmøntet sig i frikommuneforsøg:

- Fravigelse af krav om opførelse af affaldsskakter.
- Ved frasalg af områder i udsatte boligområder kan provenuet bruges i området.
- Mulighed for nøglefærdigt alment byggeri med samarbejde mellem alment byggeri og den private sektor.
- Permanent mulighed for at anvende ældre/handicap boliger som udslusningsboliger.
- Udlån af grund til skæve boliger. Konsekvensen blev også, at de centrale aktører i ministeriet prøvede at imødekomme ansøgningerne ved at tilbyde noget helt andet, end det der var søgt om, men som de håbede kunne have effekt på mulighederne for et mere tilgængeligt boligmarked.

Konsekvensen blev også, at de centrale aktører i ministeriet prøvede at imødekomme ansøgningerne ved at tilbyde noget helt andet, end det der var søgt om, men som de håbede kunne have effekt på mulighederne for et mere tilgængeligt boligmarked.

De forsøg, som blev mulige, falder i 4 grupper.

For det første forsøg, hvor man har arbejdet med øget fleksibilitet på boligmarkedet.

Det første forsøg var "Udslusning for en udvidet målgruppe, med mulighed for at anvende både familie, ungdoms- og ældreboliger til formålet."

Ideen med forsøget er, at borgere med forskellige former for funktionsnedsættelser får en bolig til en nedsat leje. Lejenedsættelsen er koblet sammen med, at borgeren modtager eksempelvis bostøtte, støtte til at komme ind på arbejdsmarkedet osv. Endemålet er, at borgeren skal blive så selvhjulpne, at borgeren selv får en indtægt, der kan betale huslejen fuldt ud. Under forsøget udvidede man støtteperioden fra 2 til 5 år. Der foreligger en del forsøg på dette område.

Det andet forsøg i denne gruppe var "Opsigelse af borgere i plejeboliger, som ikke længere har behov herfor". Ideen er udmærket som en permanent mulighed. Imidlertid var forsøget udformet således, at det kun gjaldt borgere der kom i plejebolig og kunne forlade boligen igen indenfor forsøgsperioden. Endvidere er der altid opsættende virkning i sådanne sager, mens Ankestyrelsen behandler en eventuel klage. Det betyder, at det ikke ville være muligt tidsmæssigt, at gennemføre forsøget. Der var derfor ingen kommuner, der lavede forsøg på dette område.

Det tredje forsøg i denne gruppe var "At gøre brugen af deleboliger mere fleksibel". Der har været en lang række mindre tekniske problemer vedrørende deleboliger, som ved forsøget blev ændret, således deleboliger kunne anvendes i praksis. Der er lavet forsøg på området

Den anden gruppe af forsøgsmuligheder har drejet sig om "Tættere samarbejde med private udlejere". Der er stadig restriktioner på samarbejdet. Eksempelvis kan man kun samarbejde med en udlejer i et fastsat åremål. De fortsatte restriktioner har betydet, at de private udlejere ikke har kunnet se fordelene i samarbejdet. Der er ikke lavet forsøg på området.

Den tredje gruppe af forsøgsmuligheder vedrører "Billigt byggeri og midlertidige boliger". Der er tale om små lempelser indenfor byggelovgivningen og forsøgene, som kun er foretaget i Roskilde kommune er foregået i regi af Statens Byggeforsknings Institut (SBI) og er derfor udgået som frikommuneforsøg.

Den fjerde gruppe af forsøgshjemler handler om at "Kommuner kan finansiere oprettelsen af startboliger og inklusionsboliger". Det skal dog være almene boligorganisationer der opretter disse boligformer. Der har ikke været boligorganisationer der har ønsket at deltage. Der er ikke lavet forsøg på disse områder.

Randers Kommunes specifikke forsøg

Randers Kommune har været med i det ene af de to forsøg, som er gennemført. Der har været tale om "Udslusning for en udvidet målgruppe, med mulighed for at anvende både familie, ungdoms- og ældreboliger" til formålet. Senere er der lavet en udvidelse af perioden, hvor man kan bebo en udslusningsbolig.

For Randers Kommunes borgere har det mest positive vedrørende udslusningsboliger været, at der er kommet et meget direkte fokus på mulighederne for at få en bolig, selvom en borger kan have forskellige udfordringer. For både rådgiver og borger har det stået meget klart, at det kunne lade sig gøre og det var en vej at gå. Imidlertid er der en del billige boliger i Randers og med den ro, som mulighederne i frikommuneforsøget har skabt for borgerne, har det oftest været muligt at finde en billig bolig der kan betales hvis borgeren har fået et

mindre tilskud til overførselsindkomsten på grund af boligudgifter ud over det som borgeren normalt kan betale (et § 34 tilskud). Randers Kommune har også en begrænset gruppe af borgere, der søger bolig gennem den kommunale anvisning.

Af samme årsag er der kun anvendt de udvidede bestemmelser i frikommuneforsøget i 9 tilfælde. I det omfang, at udslusningsboliger har kunnet anvendes uden brug af de udvidede bestemmelser, er disse ikke medtaget i opgørelsen.

I Randers Kommunes område opererer 3 almene boligselskaber, Det er kun RandersBolig, der en boligmasse, der kan anvendes til formålet. Der er ikke lavet aftaler om, hvor mange boliger Randers Kommune har kunnet bruge til formålet, idet aftalen med RandersBolig om, at Randers Kommune har anvisningsret til 25 % af de anviste boliger, har kunne dække behovet. RandersBolig har været meget positive og hjælpsomme ved alle former for boligsocial indsats.

Herudover har Randers Kommune selv en række ældre/handicap boliger.

Af de 9 sager, er de 3 sager løst via RandersBolig og alle tre boliger har været familieboliger. De resterende 6 boliger er løst ved hjælp af Randers Kommunes egne handicapboliger. Ved de sidste er der især tale om borgere med tilknytning til psykiatriområdet.

Af de 9 sager pågår de 4 stadig. I 3 sager er borgeren kommet videre og kan selv tage vare på sin boligsituation. Endelig er 2 sager endt med at brugeren har fået førtidspension og har derfor i sidste instans ikke opfyldt formålet. Dog har det haft en række positive effekter, at de to borgere kom hurtig i bolig, men altså ikke ud fra et forsørgelsesformål.

Den ældste sag er fra maj 2018 og den nyeste fra februar 2020.

Af evaluering af sagerne har det været meget tydeligt, at et positivt resultat tager tid, især i forhold til sager på psykiatriområdet.

Generelt har netværket følgende generelle anbefalinger til udslusningsboligerne:

- Det er vigtigt, at en permanent bestemmelse viderefører en målgruppe, der kan omfatte hjemløse og borgere i risiko for hjemløshed herunder sofasovere, også når disse ikke har haft ophold på et midlertidigt botilbud efter lov om social service (§ 107 og § 110).

- Det er vigtigt, at der er fleksibilitet ift. boligtype, efter borgerens alder, behov og udviklingspotentiale kan tilbydes udslusning i både almene, private og kommunale familie-, ældre- og ungdomsboliger.

- Der bør også være fleksibilitet ift. støtteperioden, som bør fastholdes på de op til 5 år, der er en mulighed i den nyeste frikommunebestemmelse.

Under projektet med udvidelse af mulighederne for udslusningsboliger, har de involverede ministerier opdaget en mulig fejl i lovgrundlaget, som udvidelsen er lavet over. Projektet om udslusningsboliger bygger på lovgivningen vedrørende borgere, der har haft ophold på et midlertidigt botilbud efter lov om social service (§ 107 og § 110). For disse to grupper har mulighederne udslusningsboliger eksisteret i en lang årrække.

Usikkerheden er opstået i forbindelse med de huslejetilskud, som skal gives til den oprindelige målgruppe. Skal dette tilskud fratrækkes den overførselsindkomst borgerne får. Hvis dette er tilfældet er det åbenlyst en fejl, idet et sådan krav vil ophæve virkningen af lovgivningen om udslusningsboliger.

Ministerierne har ikke skrevet ud til kommunerne om problemstillingen, men i regeringens lovprogram vil man under alle omstændigheder lave lovgivningen om, således der ikke opstår usikkerhed vedrørende brugen af udslusningsboliger.

Økonomi

Der har ikke været en egentlig økonomi vedrørende udslusningsboligerne. De udgifter der er forbundet med tilbuddet skal kunne holdes under de udgifter som er forbundet med andre indsatser.

Bilag

Evaluerings af frikommunenetværk om flere billige boliger og fleksible boligløsninger

Samlede bilag til evaluering af frikommunenetværk om flere billige boliger og fleksible boligløsninger._

Punkt 116: Anvendelse af Bredgade 8 i Langå som bo- og aktivitetstilbud for borgere med autismespektrumsforstyrrelser

27.03.08-A00-1-18

Resume

Som en del af budgetvedtagelsen for Årene 2019-22 besluttede byrådet at oprette et tilbud for borgere med autismespektrumsforstyrrelser på Bredgade 8 i Langå.

Tilbuddet er på nuværende tidspunkt ved at blive endeligt planlagt, hvorfor forvaltningen beder om, som konsekvens af budgetvedtagelsen, at der frikøbes 630,5 m² til en forventet samlet sum på 5.025.000 kr., samt at anlægsbevillingen på samlet 3 mio. kr. i Årene 2020-21 frigives.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via socialudvalget og økonomiudvalget

1. at der frikøbes 630,5 m² boligareal, der tidligere har været anvendt til almene boliger, til en forventet samlet sum på 5.025.000 kr.
2. at der gives anlægsbevilling på 3.000.000 kr. over Årene 2020-2021, som besluttet ved budgetforliget 2019-22.
3. at socialudvalget bemyndiges til at gennemføre den etapevise ombygning indenfor anlægsrammen på 3.000.000 kr. og
4. at der efter endt ombygning bliver lavet et samlet anlægsregnskab for alle etaper af ombygningen til socialudvalget og byrådet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Som en del af budgetvedtagelsen for Årene 2019-22 besluttede byrådet at oprette et tilbud i form af både et botilbud og et aktivitetstilbud for borgere med autismespektrumsforstyrrelser på Bredgade 8 i Langå. Med budgetvedtagelsen er der fire elementer, som skal sættes i gang for at oprette tilbuddet.

- For det første blev det besluttet, at en del af tilbuddet skal frikøbes for restgæld. Hertil blev der afsat 5,5 mio. kr.
- For det andet blev der godkendt et anlæg på alt 3 mio. kr. fordelt mellem Årene 2020 og 2021.
- For det tredje skulle der overføres 1 mio. kr. årligt fra omsorgsområdet til socialområdet til afvikling af den resterende gæld.
- For det fjerde blev der afsat 2,5 mio. kr. til driften i 2021 og 5 mio. kr. fra 2022 og fremover.

Frikøb af arealer

Bostedet og aktivitetscenteret vil få til huse på Bredgade 8 i Langå, som var et tidligere plejehjem. Der er i dag 17 almene ældre/handicapboliger samt en del servicearealer på stedet.

Bostedet vil bestå af almene ældre/handicapboliger samt midlertidige boliger efter lov om social service (107 boliger). Endelig skal der være personalefaciliteter centralt i boligområdet.

Idet alle 17 boliger i dag er almene boliger skal restgælden for de boliger, der fremover skal være 107 boliger, og for personale faciliteter indfries. Med nedenstående opdeling vil der fremover være 8 almene boliger, 8 boliger efter lov om social service, samt en bolig der bliver brugt til personalefaciliteter.

Nyopdelingen af centeret er foregået sammen med Randers Kommunes revisionsfirma BDO, som også står for arbejdet med det formelle frikøb. Frikøb skal som hovedregel være sammenhængende arealer. De indholdsmæssige forskelligheder på 107 boliger og almene ældre/handicapboliger betyder desuden, at socialtilsynet i deres godkendelser gerne ser, at de to boligformer er samlet hver for sig. Centeret består af tre bygninger, og for at få den ønskede sammenhæng ønskes centeret fremover opdelt i følgende tre dele.

Bygning 1 består i dag af 559 m² serviceareal og 3 boliger på til sammen 210 m². Fremover ønskes 2 af boligerne i denne bygning at overgå til boliger efter lov om social service og en af boligerne anvendes til personale faciliteter. Det betyder, at der skal frikøbes 210 m² i denne bygning.

Bygning 2 består i dag af 502,5 m² serviceareal og 8 boliger på til sammen 627,5 m². Der er en række små arealer, som fremgår af oversigten i bilag 1, og som går fra at være tillægsarealer for boligerne til at være servicearealer. Det samlede areal er 46,5 m², som skal frikøbes. Det betyder, at det samlede serviceareal bliver 549 m², og det samlede boligareal bliver 581 m². Boligerne i bygning 2 er alle almene ældre/handicapboliger.

Bygning 3 består i dag af 6 boliger på i alt 364 m² samt et forlagt areal (dvs. et areal, der ikke medregnes i boligens bruttoareal, men der betales husleje for områdets) på 122 m². Fremover vil der være det samme boligareal og samme forlagt areal, men boligerne går fra at være almene boliger til at være boliger efter lov om social service. Det betyder at der skal frikøbes 364 m².

Det samlede areal, der skal frikøbes, er hermed 620,5 m². Der er imidlertid en række afrundinger på arealopgørelsen, som samlet betyder, at der skal frikøbes yderligere 10 m². Hermed bliver det samlede frikøb 630,5 m² eller 52 % af det samlede boligareal på 1.212 m².

Kommunekredits indikation prisen på en samtidig indfrielse af hele restgælden er pt. 9.658.000 kr. Det betyder, at det forventede indfrielsesbeløb for de arealer der ønskes frikøbt bliver på 5.025.000 kr., hvilket holder sig inden for det afsatte beløb på ca. 5,5 mio. kr.

Anlægg

Der var ved budgetforliget afsat 3 mio. kr. til ombygning af centeret. I det inddragelse af bruger/pårørende, personale og handicaprådet pågår, så der kan laves et projektforslag, ønskes anlægssummen frigivet. Der skal i forbindelse med projekteringen bruges eksterne brandsagkyndig samt almindelig ingeniørydelser, hvorfor det er nødvendigt at få pengene frigivet.

Selve ombygningen skal især ske på servicearealerne, så at der her bliver aktivitets- og samværstilbud som understøtter målgruppen.

Boligernes renovering bliver finansieret, for de almene boliger af opsparede midler ved huslejebetaling og, for 107 boligerne dels ved den andel, som tidligere er opsparet i disse boliger samt ved anlægsmidlerne. Endelig står Ejendomsservice for vedligeholdet af de hidtidige servicearealer.

Boligerne vil blive gjort indflytningsklare. For de resterende områder skal der dels laves et projektforslag, som vil blive forelagt socialudvalget til godkendelse og dels indhentes tilbud, som også skal godkendes af socialudvalget.

Overførsel af midler fra omsorgsområdet til socialudvalget samt driftsmidler

Disse to elementer i opstarten af centeret er effektueret ved budgetlægningen for 2021.

Økonomi

Der er afsat et anlægsbudget på 3 mio. kr. over årene 2020-2021. Disse midler ønskes frigivet. Der skal forventelig indføres 5.025.000 kr. til frikøb af arealer, der tidligere har været anvendt til almene boliger.

Der er overført 1. mio. kr. vedvarende fra Sundhed, Kultur og Omsorg til Social og Arbejdsmarked.

Der er i budget 2021 afsat 2,5 mio. kr. i driftsmidler til tilbuddet og fra 2022 er der vedvarende afsat 5. mio. kr.

Bilag

Gennemgang af arealer før og efter frikøb af arealer

Tidsplan for Bredgade 8, Langå

Punkt 117: Orientering om Folketingets Ombudsmands tilsynsbesøg på Specialindsats for Børn & Unge - Mellerup

27.00.00-K08-1-20

Resume

Den 4. og 5. marts 2020 besøgte Folketingets Ombudsmand døgninstitutionen Specialindsats for Børn & Unge - Mellerup (SIBUM). Indeværende sag indeholder en orientering om Folketingets Ombudsmands opfølgning på tilsynsbesøgene.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via socialudvalget og økonomiudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Indstilles taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Den 4. og 5. marts 2020 besøgte Folketingets Ombudsmand døgninstitutionen Specialindsats for Børn & Unge - Mellerup (SIBUM). På baggrund af disse tilsynsbesøg har Folketingets Ombudsmand sendt en afsluttende opfølgning. Denne er vedhæftet som bilag.

Folketingets Ombudsmand besøger regelmæssigt steder, hvor mennesker er eller kan blive frihedsberøvet. Ombudsmandens Børnekontor skal være med til at sikre og overvåge implementeringen af børns rettigheder efter FN's børnekonvention og skal påse, at rettigheder, der er fastsat i dansk lovgivning mv., overholdes. Børnekontoret har derfor blandt andet til opgave at foretage tilsynsbesøg på både offentlige institutioner, hvor børn opholder sig, og på private institutioner, som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.

Ombudsmandens tilsynsbesøg på Specialindsats for Børn & Unge - Mellerup (SIBUM)

Ombudsmanden har som tema for sine tilsynsbesøg på børneområdet i 2020 valgt institutioner for børn og unge med handicap. Hovedparten af årets tilsynsbesøg foregår derfor i institutioner, hvor temaet er relevant. Som led i temaet havde besøgsholdet under besøget på SIBUM særligt fokus på fysisk magtanvendelse, forebyggelse af vold og seksuelle overgreb og fremgangsmåden ved mistanke om overgreb samt undervisning. Desuden havde besøgsholdet fokus på forholdet mellem børnene, de unge og personalet samt sundhedsmæssige forhold.

Under og efter tilsynsbesøget modtog Folketingets Ombudsmand oplysninger og materiale fra SIBUM. Under tilsynsbesøget talte besøgsholdet med otte børn og unge, fem ansatte, institutionens ledelse og ni forældre/værger. Desuden foretog besøgsholdet en rundgang på institutionen.

Opfølgning fra tilsynsbesøget

Folketingets Ombudsmand har på baggrund af tilsynsbesøget fremsendt en afsluttende opfølgning, hvori det beskrives, at der ikke gøres yderligere i sagen. Opfølgningen indeholder ikke påbud eller opmærksomhedspunkter. Folketingets Ombudsmand giver endvidere en række anbefalinger til SIBUM, som blandt andet handler om, at SIBUM skal fortsætte det eksisterende arbejde. Ombudsmandens anbefalinger til SIBUM er følgende:

1. Fortsætter arbejdet med at sikre, at medarbejderne har tilstrækkeligt kendskab til reglerne om magtanvendelse i voksenansvarslovgivningen.
2. Fortsætter arbejdet med at forebygge og nedbringe antallet af magtanvendelser.
3. Overvejer et kursus til de ansatte om nænsomme greb i forbindelse med magtanvendelse.
4. Overholder fristerne for at registrere og indberette magtanvendelse.
5. Sikrer, at indberetningsskemaerne indeholder en fyldestgørende beskrivelse af hændelsesforløbet (både før og under magtanvendelsen).
6. Overvejer at udarbejde skriftlige retningslinjer for, hvordan stedet forebygger vold og seksuelle overgreb.
7. Overholder reglerne om undervisning i fuld fagrække og timetal.

8. Overholder reglerne om fritagelse for undervisning i fag, aflæggelse af obligatoriske test og folkeskolens prøver.

Oplysninger fra tilsynsbesøget vil endvidere indgå i den temarapport om institutioner for børn og unge med handicap, som Folketingets Ombudsmand udarbejder vedrørende tilsynsåret 2020.

Herunder beskrives, hvordan der arbejdes med og planlægges at blive arbejdet med anbefalingerne fra Folketingets Ombudsmand.

Arbejdet med anbefaling 1-2

I de første to anbefalinger henstiller Folketingets Ombudsmands til, at SIBUM fortsætter det nuværende arbejde med udbredelse af kendskabet til regler om magtanvendelse og forebyggelse af magtanvendelser. Siden tilsynsbesøgene har SIBUM iværksat flere tiltag med henblik på at styrke personalets viden om magtanvendelse samt forebygge og nedbringe antallet af magtanvendelser. Den samlede ledelse gennemgår alle udfyldte magtanvendelsesskemaer som et fast dagsordenspunkt på ledermøder. Hvis det vurderes nødvendigt, får de medarbejdere, som har udført magtanvendelsen og/eller har udfyldt indberetningsskemaet, en tilbagemelding herpå. Derudover drøftes konkrete magtanvendelser på personalemøder for at skabe læring, så medarbejderne i fællesskab udvikler deres kompetencer for at arbejde hen imod at få nedbragt antallet af magtanvendelser. Ved ansættelser introduceres den nye medarbejder til Lov og Bekendtgørelse om voksenansvar, som uddeles til den pågældende, og nye medarbejdere får et internt kursus i Lov om voksenansvar og konflikt nedtrappende tilgange. Desuden får alle medarbejdere og vikarer årligt opdateret deres viden i forhold til Lov om voksenansvar og konflikt nedtrappende tilgange.

Arbejdet med anbefaling 3-5

I forhold til tredje anbefaling er SIBUM i gang med at afsøge mulighederne for et kursus til medarbejderne om nænsomme greb.

For at imødekomme fjerde anbefaling om fristoverholdelse er der sat en proces i gang for at undersøge, hvad anbefalingen bunder i. Hvis en magtanvendelse sker lørdag, kan det være vanskeligt at nå 24-timers fristen i de tilfælde, hvor ledere holder weekendfri og først indberetter mandag morgen. Dette forhold er i gang med at blive undersøgt nærmere med inddragelse af socialtilsynet.

Der arbejdes med femte anbefaling om fyldestgørende indberetningsskemaer blandt andet gennem ledermøder, hvor udfyldte magtanvendelsesskemaer gennemgås. Under "Arbejdet med anbefaling 1-2" er arbejdet beskrevet yderligere.

Arbejdet med anbefaling 6

SIBUM har på baggrund af anbefaling 6 iværksat et arbejde med at opdatere tilbuddets retningslinjer, således at de fremadrettet også indeholder et forebyggende element i forhold til vold og trusler. På Randers Kommunes socialområde er der også retningslinjer for medarbejderes håndtering af vold og trusler om vold, krænkelser, chikane, seksuel chikane og mobning. Ligeledes er der på socialområdet retningslinjer for håndtering af overgreb borgere imellem på kommunes sociale tilbud. Endvidere er det planlagt i Sektor-MED, at materialer omkring krænkelser gennemgås ved et kommende Sektor-MED-møde.

Arbejdet med anbefaling 7-8

Pr 1. august 2020 er den interne skole organisatorisk blevet lagt ind under en af specialskolerne i Randers Kommune. Den interne skole oplyser, at der er ændret praksis, så reglerne om undervisning i fuld fagrække og timetal overholdes. Hvis et barn eller en ung fritages fra et fag, er det beskrevet, hvilken aktivitet eller undervisning barnet/den unge får i stedet. Obligatoriske test og folkeskolens prøver gives til de børn og unge, for hvem det er meningsfuldt. Dette afklares i dialog med forældrene.

Økonomi

Ingen

Bilag

Afsluttende brev fra Folketingets Ombudsmand

Punkt 118: Orientering om Frivilligværkets arbejde

27.15.12-A26-3-20

Resume

Socialudvalget får i denne sag en orientering om Frivilligværkets arbejde samt en opfølgning på socialudvalgets forespørgsler omkring Frivilligværket og evalueringen af § 18 i 2020.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

På socialudvalgs mødet den 19. oktober 2020 (sag 107) drøftede udvalget kriterier og proces for § 18 i 2021 samt evalueringen af § 18-processen for 2020.

Frivilligværket havde på baggrund af en evalueringsaften for Frivilligværkets medlemmer udarbejdet en evaluering af § 18 processen for 2020. Socialudvalget stillede ved mødet den 19. oktober 2020 spørgsmål om, hvor mange foreninger, som deltog i evalueringsaftenen, samt hvilke foreninger, der deltog. Forvaltningen har undersøgt spørgsmålene hos Frivilligværket, som oplyser, at der var ti foreninger repræsenteret ved evalueringsmødet samt fire foreninger, som evaluerede via mail. Derudover kom patientforeningernes bemærkninger fra kvartalsmøder i Sundhedshuset. Ved evalueringsarrangementet blev foreningerne lovet anonymitet, hvorfor det ikke er muligt at beskrive, hvilke foreninger der indgik i evalueringen. I alt søgte 55 foreninger om § 18-midler i 2020, hvorfor det er cirka en fjerdedel af de søgende foreninger, som har ytret sine perspektiver omkring processen.

Ud fra de bemærkninger, som indgik i evalueringen, samt det forhold at otte foreninger søgte for sent, fremhævede socialudvalget, at Frivilligværket fremadrettet skal have mere fokus på at skabe en tydelig proces omkring § 18-ansøgningsforløbet og hjælpe foreningerne med at afklare deres uklarheder undervejs i § 18-processen. Hvis en forening for eksempel har svært ved at forstå kravene til målgruppe og kriterierne, er det Frivilligværkets opgave at hjælpe foreningerne med at forstå disse og afklare betydningen for foreningernes ansøgning ved at guide dem i den rigtige retning eller eventuelt fortælle dem, at de ikke er omfattet af målgruppen. Socialudvalget besluttede derfor, at forvaltningen skulle sende et brev til Frivilligværket og understrege vigtigheden heraf. Forvaltningen har på den baggrund den 4. november 2020 sendt vedlagte brev til Frivilligværket.

På udvalgs mødet den 24. august 2020 efterspurgte socialudvalget en orientering om Frivilligværkets arbejde. Socialudvalget fik en mindre orientering ved udvalgs mødet den 19. oktober 2020. Notatet, som beskriver Frivilligværkets arbejde, er opdateret og vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen

Bilag

Notat om Frivilligværket

Brev til Frivilligværket

Punkt 119: Ankestyrelsens klagestatistik 1. halvår 2020 for socialområdet

27.00.00-K03-1-20

Resume

Ankestyrelsen har fremsendt en rapport til alle landets kommuner med de seneste tal for Ankestyrelsens afgørelser i klagesager vedrørende kommunens afgørelser på social- og arbejdsmarkedsområdet. Ankestyrelsens statistik udkommer to gange om året. Denne statistik dækker første halvår i 2020. Socialudvalget får i denne sag en orientering om statistikken for perioden. Ankestyrelsens klagestatistik viser, at omgørelsesprocenten for Randers Kommune var 30 % i første halvår 2020, hvilket ligger en smule over landsgennemsnittet, som var på 29 %.

For de lovområder, der hører helt eller delvist under socialudvalget, var omgørelsesprocenten for Randers Kommune 33 %, hvilket er under landsgennemsnittet, som var på 37 %.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsens klagestatistik for 1. halvår 2020 viser, hvordan Ankestyrelsens afgørelser på socialområdet og arbejdsmarkedsområdet har fordelt sig i forhold til lovområder og afgørelsestyper for Randers Kommune og på landsplan. Rapporten er vedlagt som bilag. Der er tale om afgørelser på lovområderne lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB), lov om aktiv socialpolitik (LAS), lov om social pension og lov om højeste, mellemste mv. førtidspension (PL), sygedagpengeloven (SDP), serviceloven (SL), øvrige lovområder (ØVR).

Denne sagsfremstilling omhandler afgørelser inden for de områder, der hører helt eller delvist under socialudvalget, det vil sige serviceloven (SL) og øvrige lovområder (ØVR). Forvaltningen bemærker, at det ud fra Ankestyrelsens statistik ikke er muligt at opgøre, hvilke afgørelser, der er klagesager fra socialområdet, og hvilke, der er klagesager fra andre områder, eksempelvis Børn og Skole samt Sundhed, Kultur og Omsorg.

Ankestyrelsens typer af afgørelser falder inden for fire kategorier, som er beskrevet i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1 - Afgørelsestyper	
Stadfæstelse	Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse
Ændring/ophævelse	Ankestyrelsen ændrer i kommunens afgørelse
Hjemvisning	Sagen bliver sendt tilbage til kommunen til fornyet behandling og afgørelse
Afvisning	Ankestyrelsen afviser at behandle klagen

Ankestyrelsens klagestatistik for første halvår 2020

Tabel 2 viser klagestatistikken for de lovområder, der hører helt eller delvist under socialudvalget. Af tabel 2 fremgår det, at der inden for områderne serviceloven (SL) og øvrige lovområder (ØVR) er afgjort i alt 85 klagesager fra Randers Kommune i 1. halvår 2020. Heraf blev 54 stadfæstet, 8 blev ændret/ophævet, 19 blev hjemvist, og 4 sager blev afvist. I alt giver det en omgørelsesprocent på 33 %, hvilket ligger under landsgennemsnittet på 37 %.

Tabel 2 - Ankestyrelsens afgørelser 1. halvår 2020 - fordelt efter afgørelsestype og lovområder

		SL	ØVR	I alt
Randers	Stadfæstelse	52	2	54
	Ændring/ophævelse	7	1	8
	Hjemvisning	17	2	19
	Afvisning/henvisning	4	0	4
	I alt	80	5	85
	Omgørelsesprocent	32	60	33
Landstotal		SL	ØVR	I alt
	Stadfæstelse	3110	227	3337
	Ændring/ophævelse	499	38	537
	Hjemvisning	1314	71	1385
	Afvisning/henvisning	468	53	521
	I alt	5391	389	5780
	Omgørelsesprocent	37	32	37

Note: Omgørelsesprocenten er andelen af klagesager (eksklusiv afviste), hvor afgørelsen ændres/ophæves eller hjemvises.

For Randers Kommune har Ankestyrelsen omgjort 24 afgørelser under serviceloven (SL), hvoraf 7 er blevet ændret/ophævet, og 17 er blevet hjemvist. Det svarer til en omgørelsesprocent på 32 %, hvilket ligger under landsgennemsnittet på 37 %. På øvrige lovområder (ØVR) har Ankestyrelsen omgjort 3 sager ud af i alt 5 sager, hvilket svarer til en omgørelsesprocent på 60 %, som ligger væsentligt over landsgennemsnittet på 32 %. Da der er tale om forholdsvis få afgørelser, skal der få omgjorte afgørelser til for at ændre omgørelsesprocenten betydeligt.

Socialafdelingens egen opgørelse

Statistikken fra Ankestyrelsen skelner, som tidligere nævnt, ikke mellem de forskellige områder i kommunen, som træffer afgørelser inden for de forskellige lovområder. Socialområdet i Randers Kommune har derfor lavet sin egen opgørelse over afgørelser, der modtages fra Ankestyrelsen. Denne opgørelse er dannet ud fra en samlet liste over de CPR-numre, som Ankestyrelsen har lavet klagestatistikken på baggrund af, hvor de sager, som tilhører socialområdet, er medtaget.

Socialafdelingens opgørelse giver et bedre billede af udviklingen i afgørelserne på socialområdet isoleret set.

Tabel 3 - Ankestyrelsens afgørelser på socialområdet 1. halvår 2020 (socialafdelingens egen opgørelse)

	Voksen- området	Børne- og unge- området	Samlet	% af alle afgørelser på socialområdet
Stadfæstelse	6	12	18	0,77%
Ændring/ophævelse	1	0	1	0,04%
Hjemvisning	2	4	6	0,26%
Afvisning/henvisning	2	0	2	0,09%
I alt	11	16	27	1,15%
Omgørelsesprocent	33	25	28	0,30%

Note: omgørelsesprocenten er andelen af klagesager (eksklusiv afviste), hvor afgørelsen ændres/ophæves eller hjemvises.

Tabel 3 viser, at der i 1. halvår 2020 har været 27 afgørelser fra Ankestyrelsen i sager på socialområdet i Randers Kommune. Heraf blev 18 afgørelser stadfæstet, 1 afgørelse blev ændret eller ophævet, 6 blev hjemvist, og 2 blev afvist. I alt giver dette en omgørelsesprocent på 28 %, hvilket ligger ni procentpoint under omgørelsesprocenten på landsplan, som for disse lovområder var 37 %. De 27 klagesager i 1. halvår 2020 svarer til omtrent 1,15 % af de afgørelser, der træffes på socialområdet inden for et halvt år. Procentsatsen er beregnet ud fra, at der træffes cirka 4.700 afgørelser om året på socialområdet i Randers Kommune svarende til cirka 2.350 afgørelser halvårligt. 7 af disse afgørelser har Ankestyrelsen omgjort (6 hjemviste og 1 ændret), hvilket svarer til 0,3 % af alle afgørelser i perioden.

Derudover viser tabel 3 opgørelsen for henholdsvis børne- og voksenområdet på socialområdet. På voksenområdet har der været 6 stadfæstelser, 1 ændring, 2 hjemvisninger samt 2 afviste klagesager. Dette giver samlet en omgørelsesprocent på 33 %, hvilket er højere end børneområdet. Imidlertid skulle der blot have været 3 stadfæstelser mere på voksenområdet, for at omgørelsesprocenten lå på samme niveau som børneområdet. På børneområdet har der været 12 stadfæstelser og 4 hjemvisninger, hvilket giver en omgørelsesprocent på 25 %.

Nedenstående tabel 4 viser udviklingen på socialområdet.

Tabel 4 - Udviklingen i Ankestyrelsens afgørelser på socialområdet (socialafdelingens egen opgørelse)			
1 halvår:	2018	2019	2020
Stadfæstelse	7	10	18
Ændring/ophævelse	10	1	1
Hjemvisning	9	7	6
I alt	26	18	25
Omgørelsesprocent	73	44	28

Som det fremgår af tabel 4 har der siden 1. halvår 2018 været et fald i antallet af omgjorte sager fra Ankestyrelsen. Samtidig har der været en stigning i antallet af stadfæstelser. Dette har gjort, at omgørelsesprocenten er faldet markant siden 1. halvår 2018.

Socialområdet i Randers Kommune har arbejdet med at styrke kvaliteten af de afgørelser, som træffes. Opgørelserne fra Ankestyrelsens klagestatistik vidner om, at dette er lykkedes. Eksempelvis er antallet af stadfæstelser steget, hvilket indikerer, at Randers Kommune træffer veloplyste og korrekte afgørelser. I arbejdet med at højne kvaliteten har afdelingerne i højere grad været i tættere kontakt med en af forvaltningens jurister, og rådgivere/sagsbehandlere har medbragt Ankestyrelsens afgørelser på gruppemøder med henblik på at sikre fælles læring.

Herunder gives en nærmere beskrivelse af de syv omgjorte afgørelser, som der var i 1. halvår 2020.

Omgjorte afgørelser på voksenområdet

Der har været tre omgjorte afgørelser på voksenområdet, hvoraf én er ændret, og to er hjemviste. Alle omgjorte afgørelser på voksenområdet ligger i Center for Voksenhandicap.

- Ankestyrelsen ændrede én afgørelse om en borgers ret til tøj- og kostpenge i forbindelse med en anbringelse, eftersom borgeren ikke selv havde en indtægt. Ankestyrelsen vurderede derfor, at kommunen skulle udbetale et beløb til personlige fornødenheder.
- Ankestyrelsen hjemviste to afgørelser. En af klagesagerne hjemviste Ankestyrelsen, fordi kommunen skulle genbehandle, hvorvidt en borger kan få socialpædagogisk støtte til at gå rundt på sin ejendom. Den anden afgørelse handlede om borgerstyret personlig assistance og plejetillæg, og denne blev hjemvist, da Ankestyrelsen vurderede, at der manglede oplysninger om, i hvilket omfang plejetillægget skulle indgå i udmålingen af hjælp i ordningen omkring borgerstyret personlig assistance.

Omgjorte afgørelser for Center for Børnehandicap og Autisme

Der har været fire omgjorte afgørelser for Center for Børnehandicap og Autisme, som alle er hjemviste.

- Ankestyrelsen hjemviste en sag om afløsning/aflastning i hjemmet.
- Ankestyrelse hjemviste to sager om dækning af merudgifter. Den ene handlede om dækning af merudgifter til tøj og sko samt tørring heraf, mens den anden klagesag handlede om dækning af merudgifter til diætkost på grund af cøliaki (glutenallergi).
- Ankestyrelsen hjemviste en sag om nedsættelse af tabt arbejdsfortjeneste. Ankestyrelsen har bedt kommunen undersøge, hvorvidt det er muligt for en forælder at overlevere information/ny viden til den anden forælder, samt hvorvidt den pågældende forælder havde selvstændige træningsopgaver med barnet.

Ankestyrelsen har i de seks hjemviste sager vurderet, at sagerne ikke var tilstrækkeligt oplyst, og anvist, hvad kommunen skulle gøre for at belyse sagerne nærmere.

Økonomi

Ingen

Videre proces

Handicaprådet får en orientering om klagestatistikken den 2. december 2020.

Bilag

Ankestyrelsens klagestatistik 1. halvår 2020

Punkt 120: Lukket

00.06.00-P05-2-20

Punkt 121: Orienteringssag fra Iben Sønderup om borgere, der er ramt af hjernerystelse

27.36.00-G01-17-20

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds- idræts- og kulturudvalget, socialudvalget og økonomiudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning fra Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, 11. november 2020, pkt. 102:

Beslutning

Indstilles taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Iben Sønderup, Socialdemokratiet, har i mail af 14. oktober 2020 fremsendt følgende:

Jeg vil gerne bede om at nedenstående sættes på dagsordenen for hhv. Sundheds-, Idræts- og Kulturudvalget samt Socialudvalget. Herefter økonomiudvalgets dagsorden og endelig byrådets dagsorden.

Sagen skal sættes på som en orienteringssag.

Gennem 2020 har jeg været i kontakt med en række borgere i Randers Kommune, som er ramt af senfølger efter hjernerystelse, og som ikke får hjælp til deres helbredsproblemer. Lige meget hvor de henvender sig, løber de så at sige panden mod en mur.

Som det fremgår af medsendte notat med en række spørgsmål, jeg har stillet til Randers Kommunes forvaltning, har kommunen i 2012 "hjemtaget" opgaven med at hjælpe borgere med senfølger efter hjernerystelse. Men som det også fremgår, hvis man nærlæser notatet, er der ingen tværfaglig koordinering af indsatsen, og dette fremgår også af de forløb, jeg har fået beskrevet af de borgere, der har kontaktet mig.

Borgerne oplyses heller ikke om regionens tilbud. Det er kommunen, der kan henvise til regionens tilbud. Borgerne fortæller mig på forskellige måder, at de oplever, at ingen rigtig ved, hvad de skal stille op med dem og deres hjernerystelse.

(Læsevejledning til notatet: Eftersom det redegør for en korrespondance, kan det anbefales at begynde læsningen på side 4. Bemærk især spørgsmålet, der sammenligner regionens tilbud med kommunens).

Jeg er klar over, at der allerede er igangsat et arbejde mellem regionen og kommunen om hjælp til borgere med hjernerystelse. Men tiden går, og patienterne har det dårligt, får ingen hjælp og mister gradvis kontakten til arbejdsmarkedet.

Helt ny forskning fra Dansk Center for Hjernerystelse viser at 30-40% af de ramte får senfølger. Se nyhedsartikel om denne forskning her:

<https://psy.ku.dk/nyheder/2020/svaert-at-vende-tilbage-til-job-efter-hjernerystelse/>

Senfølger bevirker at borgerne mister tilknytningen til arbejdsmarkedet, hvilket i sidste ende koster kommunen penge i form af overførselsindkomster.

Nedenfor følger en beskrivelse af et forløb, oplevet af en borger i Randers Kommune, som jeg efter aftale med vedkommende bringer her i anonymiseret form til at belyse sagen med et eksempel. Og som nævnt har jeg også andre eksempler på sager, hvor borgerne ikke får hjælp. Denne sag er altså ikke enestående.

Borgerens fortælling:

"jeg har med stor interesse fulgt debatten og med stor skuffelse opdaget, at oplæg om et forløb om tilbud til personer med senfølger efter hjernerystelse kunne få tilbudt et forløb i samarbejde med neurocenter Hammel, blev afvist

Jeg blev tilbage i

nov 16 ramt af hjernerystelse . Blev tilknyttet jobcenter under sygemelding og efterlyste hjælp, støtte, guidning men blev som eneste mulighed henvist ro og afslapning hjemme af en god og sød jobkonsulent .

Hjernercenteret tog ikke imod folk med hjernerystelse som jeg troede. Han udtalte ærligt , at han ikke havde nogle tilbud overhovedet til mig . Lægen ej heller

13 måneder efter - hvor jeg desuden stod med en afskedigelse fra job, måtte jeg så kæmpe mig tilbage på job, med daglige smerter, og alle tænkelige tegn på stadige senskader. Egen læge henviste til adskillige instanser, men disse afviste med begrundelser om, at det ikke var inden for deres område .

Her i feb 2020, ender jeg så igen i en sygemelding .

Igen tilknyttes jeg jobcenteret.

Denne gang igen ingen målrettet indsats . Dog en jobkonsulent der henviser til et mestringsforløb der lugter en smule af noget ? Men mest tilegnet personer med stress og depression ???

Jeg har brugt rigtig mange penge på behandlinger på fysioterapi, akupunktur, massage, hjælpemidler, medicin, briller, seng, puder, alternativ behandling , advokater osv

Egen læge og min neurolog banker i i regionens tilbud

og slår endelig døren ind på hovedpine klinikken i Århus og der får jeg tid midt september .

Nu Snart 4 år efter skaden er sket

Her efter går det stærkt

Efter en simpel samtale

En Mr scanning

Og det viser sig at :

Jeg har øget

væske i hovedet- og deraf nedsat syn . En ret alvorlig lidelse, som jeg højst sandsynlig nok Har gået med i alle de år siden traumet

Hvordan kan det mon være, at man ikke har tværfaglige teams i kommuner i sygedagpengeopfølgningen? Er det ikke i længden en billigere løsning ? Kunne det ikke i tilfælde som mit , fange og opspore situationer som denne ?? En ellers arbejdsglad person som jeg risikerer nu at "koste " samfundet " resten af mit ellers arbejdsduelige liv .

Jeg appellerer til, at I i Randers prioriterer økonomi til, traumatiserede får hjælp til at opspore og støttes videre i systemet i en tidligere proces end nu . Lidt som man gør med småbørn (TOPI)

Jeg tænker der må være flere end jeg, der er i denne situation?"

Bilag

Notat vedr regionens tilbud til ramte af hjernerystelse

Punkt 122: Sagsstyringsliste pr. 10. november 2020

00.22.02-P35-8-17

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at oplysningerne i sagsstyringslisten tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Se vedlagte sagsstyringsliste pr. 10. november 2020 for sager til kommende møder.

Bilag

Sagsstyringsliste - Socialudvalget pr. 10.11.20

Punkt 123: Gensidig orientering

00.22.02-G01-3-17

Beslutning

Forvaltningen orienterede om:

- Status i forhold til Corona på socialområdet
- Mulighed for afholdelse af ekstraordinært udvalgsmøde om uddeling af §18 midler i slutningen af marts 2021.

Liselotte Frier Pedersen og Rosa Lykke Yde deltog ikke i sagens behandling.